

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การพัฒนาระบบบริหารงบประมาณของโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว
อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวมัช คัจฉะภา

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร. ชูชีพ พุทธรประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
อาจารย์ ดร. สุวรรณ หมั่นตาบุตร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานบริหารงบประมาณของโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว และเสนอแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานบริหารงบประมาณของโรงเรียน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำนวน 25 คน ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน เจ้าหน้าที่ธุรการของโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 หัวหน้างานและศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบงานบริหารงบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการโรงเรียนต้นแบบการบริหารงบประมาณดีเด่น เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า แบบสอบถามปลายเปิด และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยายผลการศึกษารูปได้ดังนี้

สภาพการดำเนินงานบริหารงบประมาณของโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านที่มีสภาพการดำเนินงานบริหารงบประมาณอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การบริหารการเงิน เกี่ยวกับการมีคำสั่งแบ่งงาน มอบหมายงานอำนาจหน้าที่สำหรับผู้รับผิดชอบในการพัฒนาการบริหารการเงินและควบคุมงบประมาณ อย่างเป็นระบบชัดเจน ส่วนด้านที่มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยและมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ เกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานของโรงเรียน

ปัญหาการดำเนินงานการบริหารงบประมาณของโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว ที่พบมากที่สุดเป็นรายด้าน คือด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ เกี่ยวกับครูและบุคลากรในโรงเรียน ไม่มีความตระหนักและไม่เห็นความสำคัญของการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน (SWOT) เพื่อการจัดทำแผนงบประมาณ ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงิน และผลการดำเนินงานเกี่ยวกับบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน และด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา เกี่ยวกับการขาดการประชาสัมพันธ์ การสร้างความเข้าใจแก่คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนในการร่วมวางแผนระดมทรัพยากรทางการศึกษา และไม่มีการเสนอแผนระดมทรัพยากรทางการศึกษา และทุนการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อขอความเห็นชอบและดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการ

ส่วนแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานบริหารงบประมาณของโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ ได้แก่ โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน (SWOT) และวิเคราะห์นโยบายของหน่วยงานเหนือเพื่อการจัดทำงบประมาณ ส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์งบประมาณของโรงเรียน จัดอบรม สัมมนาครูและบุคลากรที่รับผิดชอบด้านการวางแผนงบประมาณของโรงเรียนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรควรร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานตามตัวชี้วัดความสำเร็จ ผลผลิตของสถานศึกษาร่วมกัน แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานเกี่ยวกับการตรวจสอบ ติดตามและป้องกันความเสี่ยงสำหรับโครงการที่มีความเสี่ยงสูง ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ได้แก่ โรงเรียนควรวิเคราะห์แหล่งทรัพยากรต่างๆที่มีในโรงเรียน และจัดทำเป็นข้อมูลไว้อย่างเป็นระบบ และส่งต่อข้อมูลเพื่อให้ประธานศูนย์โรงเรียนรวบรวมไว้เป็นแหล่งข้อมูลกลาง เพื่อให้สะดวกในการประสานความร่วมมือภายในศูนย์โรงเรียน

Independent Study Title	Development of School Finance Management System of Banmainongbua School, Chaiprakarn District, Chiang Mai Province	
Author	Mrs. Samai Khatchapa	
Degree	Master of Education (Educational Administration)	
Independent Study Advisory Committee	Assoc. Prof. Dr. Choocheep Puthaprasert	Advisor
	Lect. Dr. Suwan Muntabutara	Co-advisor

ABSTRACT

The objectives of this study were to study conditions and problems of school finance management of Banmainongbua School, and to propose guidelines in developing the school finance management. The respondents of this study were consisted on 25 persons as follows: school administrator, teachers, general service officer of Banmainongbua School, vice director of Office of the Elementary Education Service Area 3, head of department and education supervisor who is responsible for finance management of Office of the Elementary Education Service Area 3, director and vice director of the role model school of outstanding financial management. Tools used in this study were evaluative questionnaire, opened-end questionnaire and structural questionnaire. The data gained was then analyzed by using frequency, percentage, mean and standard deviation. And the data was presented in table with description. The result of the study can be summarized as the following.

Conditions of the school finance management of Banmainongbua School, in an overall image, were in the medium level. When taking into consideration of income, it found that the management was in much level where the aspect gaining the most mean was finance management regarding precise assignment on the responsible officer who systematically manages and control the school finance. And the aspects gaining the least mean were financial statement conduct and budget acquisition regarding analysis of factor affecting general school management.

The problem in the school finance management of Banmainongbua School that was mostly found was financial statement conduct and budget acquisition that teachers and personnel in the school did not realized and put importance to SWOT analysis in order to conduct budget plan. In an aspect of inspection, following-up and reports of payments and operation's result, personnel lacked of knowledge and understanding in this matter. In an aspect of educational resources mobilization and investment, they lacked of public relation and making understanding to education commission and community in planning the educational resources mobilization. Moreover no plan of educational resources mobilization and scholarship were presented to the educational commission for approval and operation that is administrated by commission.

For a guideline in developing the school finance management of Banmainongbua School in the three aspects, it was suggested that: 1) in an aspect of financial statement conduct and budget acquisition, the school should promote SWOT analysis and the northern region's policy analysis, in order to properly conduct the yearly budget, and should promote the school's budget analysis, arrange a training and seminar for teachers and responsible personnel who are entitled to take care of the finance at least once a year; 2) in an aspect of inspection, following-up, assessment and report of payments and operation's result, the administrators and personnel should cooperate in planning, determining precise objectives according to the key performance indicator of the school, that is to say, there should be an appointment of commission who shall inspect, follow-up and prevent the risk for the high risk project; and 3) in an aspect of educational resources mobilization and investment, the school should analyze the source of resources having in the school and make a systematic data source as a central for convenience of interdepartmental cooperation.